

- ค. พระยาจันทบุรีให้กำนันสัญญาว่าจะพาทหารเข้าไปเป็นพวก  
 ง. จันทบุรีมีเรือสินค้าชาวต่างประเทศมาก  
 จ. ไม่มีคำตอบที่ถูกต้อง
7. ผลของการสงครามระหว่างไทยกับพม่าที่บางแก้วและเขาชะงุ้มคือข้อใด  
 ก. เสมอกัน  
 ข. พม่าชนะไทยและได้ดินแดนเพิ่ม  
 ค. ไทยชนะพม่า และพม่าแตกกระจัดกระจาย  
 ง. ไทยชนะพม่า และทำให้ไทยหายหวาดกลัวพม่า  
 จ. พม่าชนะไทย และทำให้คนไทยหวาดกลัวพม่ายิ่งขึ้น
8. สงครามระหว่างพม่ากับไทยครั้งใดที่แสดงให้เห็นความสามารถในฐานะนักรบของพระเจ้าตากสิน  
 ก. ศึกย่างกุ้ง  
 ข. ศึกเชียงใหม่  
 ค. ศึกอแซหว่านก็  
 ง. ศึกอำมะลอกหว่าน  
 จ. ศึกบางแก้ว และเขาชะงุ้ม
10. ศึกเชียงใหม่ครั้งที่ 2 ในสมัยสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีไทยชนะพม่าเพราะ  
 ก. พม่ากำลังน้อยกว่า  
 ข. ไทยใช้ยุทธวิธีลอบโจมตี  
 ค. เป็นการรวบรวมกำลังของไทยทุกฝ่าย  
 ง. พระเจ้าแผ่นดินพม่าไม่ได้มาบัญชาการรบเอง  
 จ. ไทยเพิ่งชนะศึกพม่าทำให้มีกำลังใจในการรบ
13. ข้อใดที่ไม่ใช่ผลของการทำสงครามระหว่างไทย กับลาว  
 ก. ไทยได้ดินแดนเพิ่มเติม  
 ข. ไทยได้พระแก้วมรกตและพระบาง  
 ค. เจ้าพระยาจักรีได้เลื่อนยศเป็นสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก  
 ง. ไทยได้กำลังคนคือกวาดต้อนเชลยเข้ามาไว้ที่หัวเมืองชั้นใน  
 จ. รัชกาลที่ 1 ทรงอัญเชิญพระแก้วมรกตจากเวียงจันทน์มาประดิษฐาน ณ กรุงเทพฯ

16. จุดประสงค์ใหญ่ของฝ่ายไทยในการทำสงครามกับเขมร ในสมัยกรุงธนบุรีและในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น คืออะไร
- ต้องการชลย
  - ต้องการให้เขมรมาอยู่ในอำนาจของไทย
  - ต้องการสร้างความมั่นคงให้กับไทยทางทิศตะวันออก
  - เจ็บใจเขมรที่ชอบเข้ามาลอบทำร้ายตามชายแดนไทย
  - ต้องการผนวกดินแดนเขมรเข้ากับราชอาณาจักรไทย
18. การศึกษาประวัติศาสตร์ในสมัยตอนปลายกรุงธนบุรี ทำให้เราได้ข้อคิดเกี่ยวกับประเด็นที่ว่า “พระเจ้าตากสินมหาราช ทรงพระสติปัญญาเพื่อนจริงหรือไม่” ว่าอย่างไร
- เป็นความจริง
  - ไม่เป็นความจริง
  - ยังหาข้อยุติไม่ได้
  - หลักฐานที่พบให้คำตอบในเรื่องนี้ชัดเจนแล้ว
  - นักประวัติศาสตร์ไม่สนใจในประเด็นนี้แล้ว
19. ดินแดนส่วนที่เป็นที่ตั้งของชนชาติมอญ และเขมรลักษณะคล้ายคลึงด้วยเหตุผลประการใด
- เป็นดินแดนที่ต่างก็มีทางออกสู่ทะเล
  - เป็นดินแดนกันชนระหว่างประเทศใหญ่
  - เป็นดินแดนที่ต่างก็เคยเป็นประเทศราชของทั้งไทยและพม่า
  - เป็นดินแดนที่เคยตกเป็นประเทศราชของไทยและมอญ
  - ไม่มีคำตอบที่ถูกต้อง

ข้อสอบอัตนัย ให้นักเรียนเลือกตอบเพียง 2 ข้อ

1. จงอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศในสมัยกรุงธนบุรีมาพอเข้าใจ และได้แสดงความเห็นประกอบเป็นบางเรื่อง บางประการ พร้อมกับยกหลักฐานทางประวัติศาสตร์สนับสนุนเพื่อให้เห็นจริงด้วย

2. มีผู้กล่าวเกี่ยวกับการทำยุทธสงครามระหว่างไทยกับพม่า เมื่อ พ.ศ. 2310 ไว้ว่า

ก. พม่าไม่มีเจตนาจะทำสงครามกับไทยเป็นแต่กองลาดตระเวนของพม่าตามชายแดนไทยพบว่าการเตรียมการป้องกันรักษาดินแดนของฝ่ายไทยอ่อนแอมาก จึงรุกรานเข้ามาตีกรุงศรีอยุธยาได้

ข. พม่าทำการเผาผลาญกรุงศรีอยุธยาทำลายชีวิตคนไทยในทุก ๆ ด้านรวมทั้งจับตัวไปเป็นเชลย จนยังความเสียหายอย่างยับเยินให้แก่ฝ่ายไทย เป็นเจตนาของพม่าที่จะทำลายไทยให้ยับเยินจนไม่อาจกลับไปเป็นคู่แข่งที่น่าเกรงขามในลุ่มน้ำเจ้าพระยาอีกต่อไป

นักเรียนเห็นด้วยกับคำกล่าวข้างต้นหรือไม่ จงแสดงความคิดเห็นพร้อมทั้งยกเรื่องราวและหลักฐานทางประวัติศาสตร์สนับสนุนคำตอบมาพอให้เห็นจริง

3. เมื่อกล่าวถึงสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี เรามักจะนึกถึงเรื่องที่พระองค์ทรงกู้เอกราชของชาติไว้ได้เท่านั้น แต่สิ่งหนึ่งที่พระองค์ประสบนั้นคือปัญหาความอดอยากขาดแคลนของราษฎร ปัญหาการเศรษฐกิจ ตลอดจนการชักชวนราษฎรให้อพยพ กลับเข้ามาตั้งบ้านเรือน นักเรียนมีความเห็นอย่างไร และพระองค์ทรงใช้วิธีการใดแก้ปัญหาเหล่านี้และทำให้เกิดผลดี ผลเสียอย่างไร จงอธิบาย

4. จงกล่าวถึงการปกครองในสมัยรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ มาโดยละเอียด

## ตัวอย่าง

### แบบฝึกหัดเชิงพฤติกรรมประวัติศาสตร์

จงพิจารณาเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วเขียนวงกลมล้อมรอบตัวอักษรหน้าข้อ

1. ประวัติศาสตร์คืออะไร

ก. เรื่องราวหรือเหตุการณ์เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์และราชวงศ์

ข. เรื่องราวโบราณที่มีผู้เล่าสืบต่อกันมา

ค. ประมวลวิทยาการความรู้และเรื่องราวทั้งหลายในอดีตของมนุษย์

ง. ประมวลพงสาวดารของชาติต่าง ๆ ในโลก

จ. การบันทึกเหตุการณ์สำคัญ ๆ เรียงตามลำดับ วัน เดือน ปี

2. ประวัติศาสตร์เกิดขึ้นได้อย่างไร
  - ก. เกิดจากความสามารถของมนุษย์
  - ข. เกิดจากข้อขัดแย้งของมนุษย์
  - ค. เกิดจากการทำสงครามระหว่างประเทศของมนุษย์
  - ง. เกิดจากปกตินิสัยของมนุษย์
  - จ. เกิดจากความผูกพันระหว่างบุคคลและชุมชนของมนุษย์
3. วิธีการทางประวัติศาสตร์มีประโยชน์อย่างไร
  - ก. เป็นกระบวนการเพื่อศึกษาหาความรู้
  - ข. เป็นกระบวนการเพื่อการเรียนการสอนประวัติศาสตร์
  - ค. เป็นกระบวนการเพื่อการปฏิบัติงาน
  - ง. เป็นกระบวนการเพื่อการเสาะแสวงหาข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์
  - จ. ถูกทุกข้อ
4. หลักฐานดั้งเดิม หรือชั้นต้น ได้แก่หลักฐานในข้อใด
  - ก. แถลงการณ์ของรัฐบาล
  - ข. บรรณานุกรม
  - ค. วิทยานิพนธ์
  - ง. หนังสือแปล
  - จ. แบบเรียน
5. การเรียนประวัติศาสตร์เพื่อพัฒนาสติปัญญา ความคิด ควรฝึกทักษะในเรื่องใด
  - ก. ฝึกหัดอ่านเนื้อหาให้มาก ๆ
  - ข. ฝึกหัดท่องจำเนื้อหาให้ได้มาก ๆ
  - ค. ฝึกหัดวิเคราะห์เปรียบเทียบหลาย ๆ แบบ
  - ง. ฝึกหัดคิดหาข้อโต้แย้งคัดค้านหลาย ๆ แบบ
  - จ. ฝึกหัดเชื่อตามเนื้อหาที่ได้เรียนให้ได้มากที่สุด
6. การที่มนุษย์มีนิสัยอยากรู้อยากเห็น ใครที่จะได้เรียนรู้ประสบการณ์ในชีวิตทุก ๆ แง่มุมของตนทำให้มนุษย์ถูกเรียกว่า
  - ก. สัตว์ประวัติศาสตร์ (Historical animal)
  - ข. สัตว์การเมือง (Political animal)
  - ค. สัตว์เศรษฐกิจ (Economic animal)

- ง. สัตว์สังคม (Social animal)
- จ. ถูกทุกข้อ
7. งานสำคัญของนักประวัติศาสตร์คืองานชนิดใด
- ก. การรวบรวมหลักฐานทางประวัติศาสตร์ให้เป็นหมวดหมู่
- ข. การค้นหาโบราณวัตถุและโบราณสถานอันมีค่า
- ค. การสร้างข้อเท็จจริงในอดีตที่มีคุณค่าขึ้นใหม่อย่างมีเหตุผล
- ง. การเขียนเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ให้แพร่หลาย
- จ. การศึกษาอักษรโบราณ
8. ยุคประวัติศาสตร์เริ่มต้นเมื่อใด
- ก. กำเนิดของโลก ประมาณ 3000 - 4000 ล้านปี
- ข. กำเนิดสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ประมาณ 65 - 3 ล้านปีมาแล้ว
- ค. กำเนิดมนุษย์ ประมาณ 1 ล้านปีเศษ
- ง. กำเนิดสัญลักษณ์หรือตัวอักษรโบราณ ประมาณ 400 ปี B.C.
- จ. กำเนิด (ค้นพบ) ศิลปภาพวาดในถ้ำ
9. โลกปัจจุบันอยู่ในศตวรรษใด
- ก. คริสต์ศตวรรษที่ 19 และพุทธศตวรรษที่ 24
- ข. คริสต์ศตวรรษที่ 19 และพุทธศตวรรษที่ 25
- ค. คริสต์ศตวรรษที่ 20 และพุทธศตวรรษที่ 25
- ง. คริสต์ศตวรรษที่ 20 และพุทธศตวรรษที่ 26
- จ. คริสต์ศตวรรษที่ 21 และพุทธศตวรรษที่ 26
10. สถาบันสำคัญอันเป็นเอกลักษณ์ยึดมั่นของปวงชนชาวไทยนอกจากชาติและศาสนาแล้วคือสถาบันใด
- ก. สถาบันพระมหากษัตริย์
- ข. สถาบันตุลาการ
- ค. สถาบันตำรวจ
- ง. สถาบันนิติบัญญัติ
- จ. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

11. ศิลปินของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชมีความสำคัญในทางการเมือง การปกครอง ไทยเพราะเหตุผลในข้อใด
- เป็นวัตถุที่มหาราชพระองค์แรกของไทยสร้างขึ้น
  - เป็นหลักฐานชั้นต้นในทางประวัติศาสตร์
  - เป็นวัตถุโบราณที่ล้ำค่า
  - เป็นปฐมรัฐธรรมนูญของไทย
  - เป็นหลักฐานแสดงเรื่องราวพระมหากษัตริย์ไทยโบราณเป็นครั้งแรก
12. ข้อความใดที่ไม่ใช่ความสำคัญของพระมหากษัตริย์ไทย
- เป็นหัวหน้าครอบครัวใหญ่คือชาติ
  - เป็นองค์เอกอัครศาสนูปถัมภก
  - เป็นจอมทัพไทย
  - เป็นประมุขของรัฐในทางการเมือง
  - เป็นผู้นำของนักการเมือง
13. การยกย่องพระมหากษัตริย์ว่าเป็นสมมุติเทพเริ่มใช้ในสมัยใด
- สมัยสุโขทัย
  - สมัยอยุธยา
  - สมัยลพบุรี
  - สมัยธนบุรี
  - สมัยรัตนโกสินทร์
14. “ราชาเป็นสง่าแห่งแคว้น” หมายความว่าอย่างไร
- พระมหากษัตริย์เป็นประมุขของแคว้น
  - พระมหากษัตริย์เป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในรัฐ
  - พระมหากษัตริย์เป็นศรีสง่าของชาติบ้านเมือง
  - พระมหากษัตริย์ที่งามสง่าเท่านั้นจึงจะควรค่าแก่การเป็นพระราช
  - แคว้นจะสง่าได้เพราะพระมหากษัตริย์
15. “เจ้าพระยาจักรีศรีอครักษ์ เดิมชื่อแดง” มีความหมายอย่างไรตามทำเนียบข้าราชการ
- นายแดงเป็นชื่อเดิมของเจ้าพระยาจักรีฯ
  - นายแดงเป็นข้าราชการชั้นเจ้าพระยา
  - นายแดงเป็นข้าราชการมียศเป็นเจ้าพระยา มีราชทินนามว่า “จักรีศรีอครักษ์”

ตำแหน่งสมุหนายก

จ. นายแดงเป็นข้าราชการมียศเป็นเจ้าพระยา มีราชทินนามว่า “จักรีศรีอภินันท์”  
ตำแหน่งสมุหนายก ถือศักดินา 10,000 ไร่

16. “หางข้าว” คืออะไร
- ข้าวอ่อน ต้นกล้าก็เรียก
  - ข้าวที่ชวานาเก็บไว้ทำพันธุ์
  - ภาษีการทำนา เก็บเป็นข้าวเปลือก
  - ฟางข้าว
  - ข้าวที่โตได้ขนาดที่ชวานาจะเก็บเกี่ยว
17. ผลของการเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่าครั้งที่ 2 ที่สำคัญและยังความเสียหายให้แก่  
ชาติไทยมากที่สุดคือประการใด
- คนไทยกระจัดกระจายอยู่ไม่เป็นที่
  - ขวัญของคนไทยเสื่อมโทรม
  - บ้านเมืองเสียหายทางวัตถุและจิตใจ
  - ขาดข้าราชการผู้มีความสามารถบริหารบ้านเมือง
  - ขาดศูนย์กลางของคนไทย
18. ลักษณะการปกครองในสมัยกรุงธนบุรีที่แตกต่างจากที่เคยปฏิบัติในสมัยอยุธยาคือ  
อะไร
- พระมหากษัตริย์ อยู่ในฐานะประมุขและมีพระราชอำนาจเด็ดขาด
  - ดำเนินการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์
  - การมีสมุหกลาโหมและสมุหนายกเป็นที่ปรึกษา
  - ใช้ระเบียบการบริหารแบบจตุสดมภ์
  - ไม่แยกทหารและพลเรือนออกจากกัน
19. เหตุผลในการปรับปรุงประเทศของพระเจ้าบรมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่สำคัญที่สุดคืออะไร
- เกิดลัทธิล่าอาณานิคมขึ้นในโลก
  - ประเทศมหาอำนาจกำลังคุกคามไทย
  - รักษาความเป็นเอกราชของชาติเอาไว้
  - เห็นดีเห็นงามกับความเจริญของประเทศตะวันตก
  - ได้รับคำแนะนำจากพระสหายชาวต่างประเทศ

20. การปรับปรุงประเทศของรัชกาลที่ 4 ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น มีผลในสายตาประเทศมหาอำนาจในเวลานั้นอย่างไร
- มองดูว่าไทยกลัวเกรง
  - พระเจ้าแผ่นดินไทยมีหัวสมัยใหม่
  - มีทางที่จะเจรจากันได้
  - ไทยเจริญแล้ว
  - อยากเข้ามาติดต่อการค้าเหมือนเดิม
21. “สิทธิสภาพนอกอาณาเขต” เป็นสิทธิทางใด
- สิทธิทางการเมือง
  - สิทธิทางเศรษฐกิจ
  - สิทธิทางการทูต
  - สิทธิทางการศาล
  - สิทธิทางสังคม
22. เหตุผลประการใดที่เป็นปัจจัยทำให้เกิดการปฏิรูปประเทศไทยในสมัยรัชกาลที่ 5
- รัชกาลที่ 4 ได้วางรากฐานการปฏิรูปประเทศและได้ดำเนินการไปบ้างแล้ว
  - เจ้านายและข้าราชการได้กราบถวายความเห็นในการแก้ไขการปกครองแผ่นดิน
  - การได้เห็นความเจริญของประเทศต่าง ๆ ในขณะเสด็จประพาสต่างประเทศของรัชกาลที่ 5
  - รัชกาลที่ 5 ทรงพระราชดำริเห็นว่าการปฏิรูปประเทศเป็นหนทางที่ไทยจะรักษาเอกราชอยู่ได้
  - ถูกทุกข้อ
23. ข้อปฏิบัติประการใดที่ไม่ใช่สิทธิที่นายทาสจะพึงกระทำต่อทาสได้โดยไม่ผิดกฎหมาย
- นายทาสอาจลงโทษทาสของตนได้ทุกสถาน
  - นายทาสอาจส่งทาสของตนไปรับโทษที่บ้านเมืองแทนได้
  - นายทาสอาจซื้อขาย หรือแลกเปลี่ยนทาสของตนได้
  - นายทาสอาจยกทาสของตนให้เป็นกรรมสิทธิ์ของนายทาสคนอื่นได้โดยไม่ต้องขอความยินยอมหรือความสมัครใจ
  - นายทาสอาจรับทาสที่พ้นจากการรับโทษที่บ้านเมืองแทนนายทาส และให้กลับเป็นทาสตามเดิม



24. การที่ไทยลงนามในสัญญายอมเสียดินแดน ค่าเสียหาย และเงินทำขวัญให้แก่ฝรั่งเศส ในเหตุการณ์พิพาท ร.ศ. 112 (พ.ศ. 2436) จะถือว่าหลักปฏิบัติสอดคล้องกับสุภาษิตข้อใด
- พุดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง
  - รักยาวให้สั้น รักสั้นให้ต่อ
  - น้ำน้อยย่อมแพ้ไฟ
  - เสียน้อยเสียยาก เสียมากเสียง่าย
  - ผู้มีกำลังน้อยย่อมอ่อนแอ
25. “ระบบกินเมือง” เลิกใช้เมื่อใด
- รัชกาลที่ 4
  - รัชกาลที่ 5
  - รัชกาลที่ 6
  - รัชกาลที่ 7
  - รัชกาลที่ 8
26. การปฏิวัติ พ.ศ. 2475 สำเร็จเพราะเหตุใด
- คณะปฏิวัติวางแผนรัดกุมมาก
  - ประชาชนสนับสนุนทั่วประเทศ
  - พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงยินยอมเพราะไม่ต้องการให้มีการเสียเลือดเนื้อ
  - ฝ่ายรัฐบาลหมดทางต่อสู้เพราะถูกจับกุมเกือบหมดแล้ว
  - เจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์ฯ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยให้การสนับสนุนตั้งแต่ต้น
27. “คณะราษฎร” คืออะไร
- คณะผู้บริหารประเทศภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475
  - พรรคการเมืองพรรคแรกตามกฎหมาย
  - บุคคลผู้ทำการปฏิวัติสำเร็จ
  - กรรมการราษฎรที่ปรึกษาในรัชกาลที่ 7
  - คณะผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งชุดแรก

28. “สมัชชาแห่งชาติ” ที่ได้โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2516 มีหน้าที่อะไร
- เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
  - เป็นคณะกรรมการบริหารประเทศชั่วคราว
  - เป็นวุฒิสมาชิกสภา
  - เป็นผู้ไปเลือกตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
  - เป็นผู้คัดเลือกผู้แทนไปร่วมประชุมสมัชชาสหประชาชาติ
29. รัฐบาลไทยดำเนินการแก้ไขภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลกในสมัยรัชกาลที่ 7 โดยวิธีใด
- ตัดทอนงบประมาณรายจ่าย
  - ตัดทอนเงินปีส่วนพระมหากษัตริย์
  - ยุบเลิกหน่วยงานของทางราชการและปลดคนออก
  - เพิ่มภาษีอากร
  - ดำเนินการทุกวิธีข้างต้น
30. การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของไทยเริ่มอย่างจริงจังเป็นครั้งแรกสมัยใด
- พระยามโนปกรณนิติธาดา
  - พระยาพหลพลพยุหเสนา
  - จอมพล ป. พิบูลสงคราม
  - จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์
  - จอมพลถนอม กิตติขจร
31. ข้อสนับสนุนที่ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาเศรษฐกิจในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ผลดีขึ้นคือข้อใด
- รายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้น
  - การขาดดุลการค้าระหว่างประเทศลดลง
  - รายได้เฉลี่ยของประชากรสูงขึ้น
  - ธนาคารแห่งประเทศไทยมียอดเงินรับฝากสูงขึ้น
  - ถูกเฉพาะข้อ ก. และข้อ ค.

32. กลุ่มประเทศในข้อใดที่เป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจโดยเรียงตามความสำคัญ
- ก. สหรัฐอเมริกา เยอรมัน ญี่ปุ่น
  - ข. สหภาพโซเวียต สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น
  - ค. สหรัฐอเมริกา สหภาพโซเวียต ญี่ปุ่น เยอรมัน
  - ง. สหภาพโซเวียต ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เยอรมัน
  - จ. สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมัน สหภาพโซเวียต
33. คำว่า “สัตว์เศรษฐกิจ” ผู้พูดหมายถึงประเทศใด
- ก. สหรัฐอเมริกา
  - ข. ญี่ปุ่น
  - ค. เยอรมัน
  - ง. สหภาพโซเวียต
  - จ. ยิว (อิสราเอล)

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ถ้าท่านเป็นนายกรัฐมนตรี ท่านคิดว่าจะพิจารณาแก้ไขหรือดำเนินการปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง จึงจะเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยให้ดีขึ้น และวิวัฒนาการไปสู่การมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจได้ในอนาคต ?
  2. การมีความสัมพันธ์กับต่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็นหรือไม่ เพราะเหตุใด ? และมีผลดีผลเสียอย่างไร ?
- จงอภิปรายมาตามที่เข้าใจ

## ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

### ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

พ.ศ. 2520

โดยที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 แล้ว จึงสมควรออกระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกัน

ฉะนั้นอาศัยอำนาจตามความในข้อ 23 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 กระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2520”

ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ควบคู่กับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

## หมวด 1

### หลักการในการประเมินผลการเรียน

ข้อ 3 การประเมินผลการเรียน ให้เป็นไปตามหลักการดังต่อไปนี้

- (1) ให้สถานศึกษามีหน้าที่ประเมินผลการเรียน
- (2) ให้ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา และให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละรายวิชานั้น ๆ
- (3) ให้มีการประเมินผลทั้งเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเพื่อตัดสินผลการเรียน

ข้อ 4 ให้กรมวิชาการจัดสร้างข้อสอบมาตรฐาน โดยให้กรมวิชาการและจังหวัดรับผิดชอบนำข้อสอบดังกล่าวไปตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ

## หมวด 2

## วิธีการประเมินผล

ข้อ 5 การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ให้ผู้สอนถือปฏิบัติดังนี้

- (1) ประเมินผลก่อนเรียน เพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานของผู้เรียน
- (2) ประเมินผลระหว่างเรียนเป็นระยะ ๆ ไป เพื่อศึกษาผลการเรียนและเพื่อจัดการสอนซ่อมเสริม

ข้อ 6 การประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียนรายวิชา ให้ผู้สอนถือปฏิบัติดังนี้

(1) แจ้งให้ผู้เรียนทราบจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และเกณฑ์ขั้นต่ำของการผ่านรายวิชาก่อนสอนรายวิชานั้น

(2) คะแนนที่นำมาคิดในการให้ระดับผลการเรียน ให้คิดจากคะแนนงานระหว่างปี/ภาค รวมกับคะแนนปลายปี/ภาค ตามอัตราส่วนที่กำหนดไว้ในคู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

(3) คะแนนระหว่างปี/ภาค คิดจากผลการสอบระหว่างปี/ภาค และ/หรือคะแนนจากงานที่มอบหมาย หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ของแต่ละรายวิชา

(4) คะแนนปลายปี/ภาค คิดจากผลการวัดปลายปี/ภาค ซึ่งครอบคลุมจุดประสงค์ที่เป็นตัวแทนสำคัญ ๆ ของรายวิชา

(5) ให้ใช้ระดับผลการเรียนในแต่ละรายวิชา ดังต่อไปนี้

4	ดีมาก	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในระดับสูงมาก
3	ดี	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในระดับสูง
2	ปานกลาง	หมายถึง	ผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
1	ผ่าน	หมายถึง	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
0	ต่ำกว่าเกณฑ์	หมายถึง	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
ร	รอการตัดสิน	หมายถึง	ยังตัดสินผลการเรียนไม่ได้
มส	ไม่มีสิทธิ์สอบ	หมายถึง	ไม่มีสิทธิ์สอบปลายปี/ภาค หรือทุจริต
ฟ	เข้าฟัง	หมายถึง	เรียนโดยไม่ต้องการหน่วยการเรียน

(6) เกณฑ์การให้ระดับผลการเรียน ให้ถือตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

### หมวด 3 การตัดสินผลการเรียน

ข้อ 7 การตัดสินผลการเรียน ให้ถือปฏิบัติดังนี้

- (1) ให้พิจารณาตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา
- (2) รายวิชาใดที่ได้ระดับผลการเรียน 1 ถึง 4 ถือว่า “ผ่าน” และผู้เรียนจะได้หน่วยการเรียนของรายวิชานั้น ถ้าได้ระดับผลการเรียนอื่นจะไม่ได้หน่วยการเรียนของรายวิชานั้น
- (3) ผู้เรียนจะได้ระดับผลการเรียน 1, 2, 3 หรือ 4 เมื่อ
  - ก. ต้องมีเวลาเรียนตลอดปี/ภาค ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้น

ในกรณีผู้เรียนมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้น การผ่อนผันให้ผู้เรียนเข้ารับการประเมินผลปลายปี/ภาค ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา

ข. ต้องผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ของแต่ละรายวิชา จากคะแนนระหว่างปี/ภาค รวมกับคะแนนปลายปี/ภาค

- (4) ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ ให้ได้ระดับผลการเรียน “0”
- (5) ผู้เรียนที่มีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้น และมีได้รับการผ่อนผันให้เข้ารับการประเมินผลปลายปี/ภาค ให้ได้ระดับผลการเรียน “มส”
- (6) ผู้เรียนที่ทุจริตในการสอบ หรือในงานที่มอบหมายให้ทำในรายวิชาใดครั้งใดก็ตามจะได้ระดับผลการเรียน “มส”
- (7) ผู้เรียนที่ไม่ได้เข้าสอบปลายปี/ภาค หรือไม่ได้ส่งงานที่ได้รับการมอบหมายให้ทำ หรือมีเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ประเมินผลการเรียนไม่ได้ ให้ได้ระดับผลการเรียน “ร”
- (8) ถ้าผู้เรียนประสงค์จะเรียนรายวิชาใด โดยไม่ต้องการหน่วยการเรียนให้สถานศึกษาอนุญาตให้เข้าเรียนได้ และได้ระดับผลการเรียน “ฟ”

### ข้อ 8 การเปลี่ยนระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) การเปลี่ยนระดับผลการเรียนจาก “0” ให้เปลี่ยนได้ด้วยการสอบแก้ตัว และการสอบแก้ตัวจะต้องจัดกระทำให้เสร็จก่อนสิ้นสัปดาห์ที่สองของภาคเรียนถัดไป การสอบแก้ตัวให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “1”

(2) การเปลี่ยนระดับผลการเรียนจาก “ร” ให้เปลี่ยนเมื่อผู้เรียนได้เข้าสอบหรือส่งผลงานติดค้างอยู่เสร็จเรียบร้อยแล้ว หรือแก้ปัญหาเสร็จสิ้นแล้ว การเปลี่ยนระดับผลการเรียนจาก “ร” ให้เปลี่ยนเป็น “0” หรือ “1” ยกเว้นกรณีที่มีเหตุผลอันสมควรให้หัวหน้าสถานศึกษาใช้ดุลพินิจที่จะให้ระดับผลการเรียนสูงกว่า “1” ได้

การเปลี่ยนระดับผลการเรียน จะต้องกระทำให้เสร็จภายในระยะเวลาที่สถานศึกษากำหนดไว้ ถ้าผู้เรียนไม่กระทำให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดนั้น ให้ได้ระดับผลการเรียน “0”

### (3) การเปลี่ยนระดับผลการเรียนจาก “มส”

ก. สถานศึกษาอาจพิจารณาจัดให้ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติมแล้วสอบให้เป็นกรณีพิเศษให้เสร็จก่อนสิ้นสัปดาห์ที่สองของภาคเรียนถัดไป และให้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “1”

ถ้าผู้เรียนไม่เข้าสอบตามเวลาที่กำหนดให้ได้ระดับผลการเรียน “0”

ข. ถ้าสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่าไม่สมควรให้มีการสอบเป็นพิเศษจำเป็นต้องให้เรียนซ้ำ ก็ให้เปลี่ยน “มส” เป็น “0” พร้อมกับผู้ที่สอบพิเศษในข้อ 8(3)ก

(4) การเปลี่ยนระดับผลการเรียนจาก “0” หลังจากการสอบแก้ตัว ตามข้อ 8(1) การเปลี่ยนจาก “ร” ตามข้อ 8(2) และการเปลี่ยนจาก “มส” ตามข้อ 8(3) ให้แก้ด้วยการเรียนซ้ำ และจะได้ระดับผลการเรียนตามข้อ 6(5)

(5) ถ้าแก้ “0” ตามข้อ 8(1) แก้ “ร” ตามข้อ 8(2) และแก้ “มส” ตามข้อ 8(3) แล้วได้ “0” อีก ให้สถานศึกษาพิจารณาว่าจะให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนรายวิชาใหม่

### ข้อ 9 การอนุมัติการจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

(1) ผู้เรียนจะต้องได้หน่วยการเรียนไม่ต่ำกว่า 90 หน่วยการเรียนโดยเรียนวิชาบังคับ และวิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตร รวม 99 หน่วยการเรียน และจะต้องได้หน่วยการเรียนของภาษาไทยและสังคมศึกษารอบด้วย จึงจะถือว่าจบหลักสูตร

“หนึ่งหน่วยการเรียน” หมายถึง ค่าของรายวิชาที่เรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ ต่อหนึ่งภาคเรียน

(2) ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการเรียน

#### หมวด 4

##### การโอนผลการเรียน

ข้อ 10 สถานศึกษาหนึ่งจะอนุญาตให้นักเรียนเรียนวิชาต่าง ๆ และรับโอนผลการเรียนจากแหล่งวิทยาการ หรือสถานประกอบการต่าง ๆ ได้ ไม่เกิน 24 หน่วยการเรียน ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) วิชาอาชีพจากแหล่งวิทยาการ หรือสถานประกอบการต่าง ๆ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

(2) วิชาเลือกและ/หรือวิชาบังคับที่เรียนซ้ำ จากสถานศึกษาอื่น ในระดับเดียวกัน หรือสถาบันที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาต

ข้อ 11 ผู้เรียนคนใดย้ายสถานที่เรียน และสถานศึกษาแห่งใหม่ยินยอมรับเข้าเรียน การโอนผลการเรียนให้ถือปฏิบัติดังนี้

(1) ให้ผู้เรียนนั้นนำสำเนาระเบียบแสดงผลการเรียนจากสถานศึกษาเดิมไปให้สถานศึกษาแห่งใหม่

(2) ให้สถานศึกษาแห่งใหม่ รับผลการเรียนทุกรายวิชาจากสถานศึกษาเดิม

(3) การรับรายวิชาเลือกเพื่อตัดสินว่าจบหลักสูตรตามโครงการเรียนให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษาแห่งใหม่

#### หมวด 5

##### หน้าที่ของสถานศึกษา

ข้อ 12 สถานศึกษาต้องจัดให้มีระเบียบแสดงผลการเรียนประจำตัวนักเรียน และระเบียบ หรือแบบฟอร์มอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการเรียนตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และต้องรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน



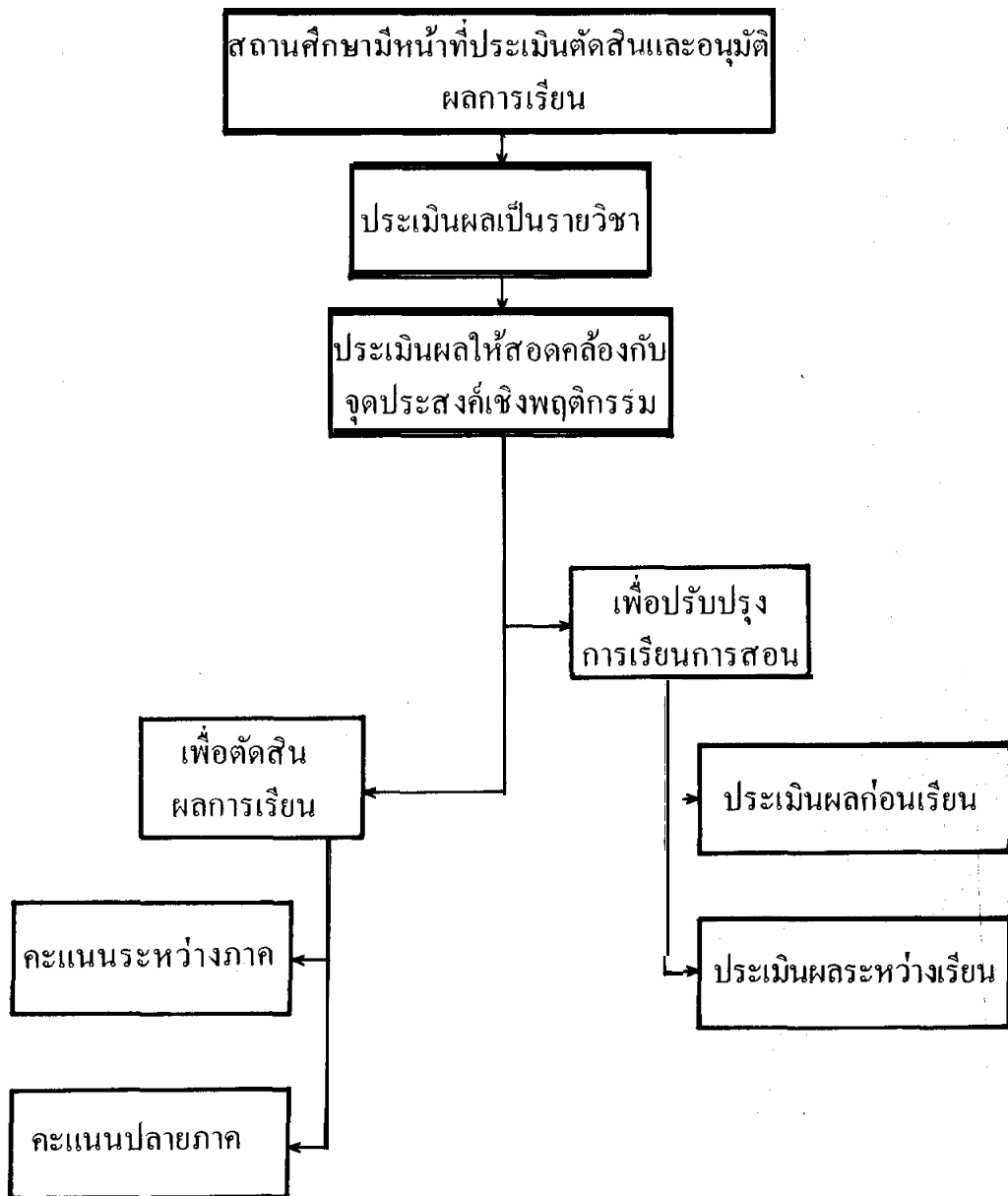
- ข้อ 13 ให้อธิบดีกรมวิชาการรักษากรให้เป็นไปตามระเบียบนี้  
ข้อ 14 ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 8 ธันวาคม 2520

(นายก้อ สวัสดิ์พาณิชย์)  
รัฐมนตรีช่วยว่าการ ปฏิบัติราชการแทน  
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

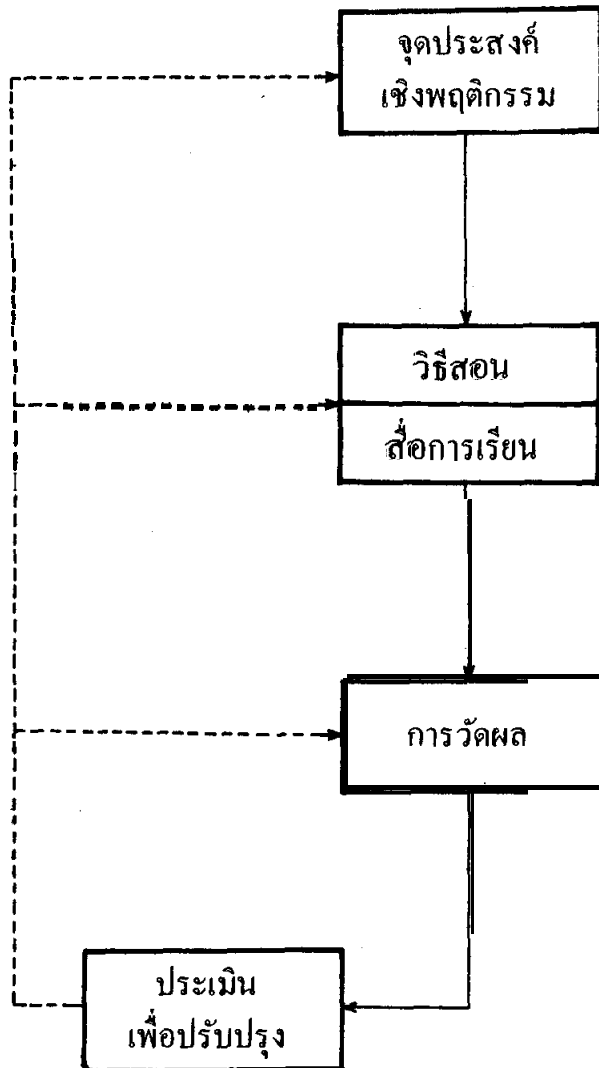
การประเมินผลการเรียน  
ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521

หลักการ



การประเมินผลการเรียน  
ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521

การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน



การประเมินผลการเรียน  
ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521

การประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน

